

Pirmutinis Lietuvių Darbininkų Dienraštis. Išėina kasdien apskait nedėlidientų.

L A I S V E

ETHIOPIAN DAILY

Visų Šalių Darbininkai, vienykite! Jūs nieko nepralaimėsite, tik retėžius, o išlaimėsite pasaulį.

No. 227. TELEPHONE STAGG 3878 Brooklyn, N. Y., Subata, Rugs. (Sept.) 22 d., 1923. Pavienio num. kaina 4c. Metai XIII, Dienraščio V.

LIETUVIS KUBAS PAŠOVĖ SAVO EX-MERGINĄ IR PATS NUSIŽUDĖ

Tragedija įvyko per Merginos Vestuves su Kitu Vaikinu.

New Haven, Conn.—Juozas Kubas įsibrovė į vestuves savo buvusios mylėtinės Margaretos Kovalskiutės su Stepu Goleškiu, pasišaukė motaką; du sykiu į ją šovė iš revolverio; paskui paleido pats sau kulka į smilkinį ir mirtinai susižėdė. Greit po to jis mirė. — Vestuvės buvo po numeriu 758 Grand St.

Juozas Kubas gyveno New Yorke, 218 West 104

Iš Bylos Milionieriaus-Žmogžudžio Ward'o

Idomi Revolverio Istorija.

White Plains, N. Y. — Tardomas Walter S. Ward, rūmus žinomo milijonieriaus duonkepio. Jis 16 mėnesių atgal nušovė jūrininką Peters'ą, 19 metų vaikina. Teisiniai, būk buvęs Peters'o užpultas ir jį nušovęs besigindamas.

Teisme yra du revolveriai. Ward'as prisipažįsta, kad vienu nušovė Peters'ą. Bet tvirtina, kad kitas revolveris tai buvęs Peters'o, ir iš jo Peters'as pirmas pradėjęs šaudyti. Tai Smith and Wesson firmos revolveris 32-ro kalibro. A. R. Campbell, vienas iš Ward'o advokatų, sako, tas revolveris buvęs rastas vietoje, kur įvykęs "šaudymasis" tarp Peters'o ir Ward'o. Campbell'is Ward'o revolverį ir tariamąjį Peters'o revolverį už 8 dienų po Peters'o nušovimo atnešęs ir atidavęs policijai.

Frank Cody, New Rochelle policijos viršininkas, sakosi davęs Ward'ui, tuomet policijos komisoriui, vieną Smith and Wesson firmos revolverį.

Prokuroras kaltintojas tvirtina, kad tai tas pats revolveris, kurį Ward'as priėmė iš Peters'o, būk Peters'as juom pradėjęs šaudyti į Ward'ą. Prokuroras įsitikinęs, kad Peters'as tuomet neturėjo prie savęs jokio revolverio. Tragedijos vietoje nerasta tokio revolverio kulka; o Ward'o revolverio kulka rado; jina, perėmus Peters'ą, čia pat buvo įstrigus į žemę. Yra toks supratimas, kad Ward'as pats sugalvo istoriją, būk Peters'as turėjęs revolverį, savo revolverį prinesdamas Peters'ui.

Jeigu teisme bus galutinai irodyta, jog tą Smith and Wesson revolverį Ward'as gavo iš New Rochelle's policijos viršininko, kad jis todėl nepriklausė Peters'ui, ir tuo būdu, Peters'as negalėjo iš jo šaudyti į Ward'ą, tai bus faktas, kad Ward'as pats vienas pradėjo ir pasiūlyti tariamąjį "šaudymą"

Maskva per Italiją Reikalauja iš Francuzijos Užgrobių Laivų

Kaip žinoma, Vrangelio gaujos, bėgdamos iš Krymo, pasigrobė 9 Rusijos laivus. Jie dabar stovi Tunis'o ir Bizertos uostuose, Francuzijos globoj. Sovietų valdžia ne sykį reikalavo laivus gražinti Rusijai. Francuzija atsakė, kad jina Sovietų valdžios nepripažįsta, ir todėl nesiskaito su Sovietų protestais ir reikalavimais.

Dabar Sovietai kreipiasi į Italijos valdžią, kad jina reikalautų Francuzijos gražinti Rusijai minėtus laivus.

SOVIETŲ INFORMACIJOS BIURAS WASHINGTONE

Washington. — Čia atsidarė Sovietų biuras, kurio tikslas yra teikti teisingų Amerikai žinių apie Rusiją. Biuras leis disavaitinį laikraštį "Russian Review" (Rusijos Apžvalga). Biuro viršininkas yra B. Skvirskis, buvęs atstovas Tolimųjų Rytų Respublikos.

Mirties Basmė už Neteisingas Žinias Ispanijoj

Madridas. — Karinis Ispanijos diktatorius generolas Primo Rivera išleido paraiškimą, kad busia mirėlia baudžiami žmonės, leidžiant neteisings gaudus prieš dabartinę valdžią. Tokius teis karu teismas, ir jie busia sušaudomi bėgyje 24 valandų.

Bilbao's mieste policija areštavo daugelį anarchistų, kad jie darę suokalbj delei nuvertimo karinės valdžios.

N. Y. Gali Balsuoti tik Mokanti Angliškai Rašyti

Egzaminai Balsuotojam.

Albany, N. Y. — Pagal siemėt išleistą New Yorko valstijos įstatymą, rinkimuose balsuoti tegalės tik tie piliečiai, kurie mokės angliškai skaityti ir rašyti. Eidami balsuoti, turės nešėti mokyklų paliūdijimus. Neturinti paliūdijimų iš mokyklų, o norinti dalyvauti rinkimuose, turės išlaikyti tam tikrus egzaminus, duodamus pradinėse mokyklose.

Londonas. — Rusijos valstybės bankas atidarė savo skyrių Londone.

Storžieviai Republikonai Lai-mi Pennsylvanijos Nominacijas

Harrisburg, Pa.—Dabartinėse nominacijose Pennsylvanijos valstijoje beveik visur laimėjo senieji, atžargareiviai republikonai. O dar tik metai atgal Pennsylvanijos gubernatorium išrinktas "progresyvis" republikonas Pinchot. Valstijos seimą dar labiau užvaldys atžargareiviai republikonai, ir Pinchot liks visiškai bespekis.

DEPORTAVO 72 NUZIURIMUS KOMUNISTUS

New Yorkas. — Išsiųsti Italiją 72 ateiviai. Slaptoji Amerikos policija sušnipinėjo, būk jie esą komunistai. Todėl jie ir deportuoti.

Ford'o Automobiliu Traukinys Nelabai Pavoingas

Plainville, Conn. — James Parsons važiavo Ford'o automobiliu skersai gelžkelelio. Tuo tarpu užbėgo traukinys, kurs tik nustūmė šalin lengvutį "Forduką" į rava. patį Parsons'ą tik mažai tesužeisdamas. Vienas praėivis padėjo Parsons'ui išimti "Forduką" iš ravo. Parsons paskui užsisuko ("užsikrenkiavo") savo "ližę". Išėjo ir nuvažiavo, lyg nieko nebūtų atsitikę.

GYVENIMO PABRANGIMAS

Nuo 1914 metų birželio mėnesio iki šiol maistas Amerikoj pabrango 62%. Taip praneša šalies Pramonės Komisija.

Suokalbis prieš Streikierį

Haverhill, Mass. — Priesiekusiųjų teismas apkaltino John'ą E. Merrick'ą, čėverykū darbininką, kad jis perėitą žiemą per šiaučių streiką padėjęs dinamito po Knipe Brolių čėverykū fabrikui, norėdamas jį susprogdinti. — Merrick'as buvo veiklus darbininkų kovotojas laike to streiko. Prieš jį liūdija vienas streiklaužis šnipas.

PAKELTA ANGLIES KAINA

Harrisburg, Pa. — Pasibaigus kietosios anglies kasėjų streikui, kompanijos tuoj pakėlė 60 centų iki \$1 tonui anglies, parduodamos čia pat, prie kasyklų. Anglies pardavinėtojai gi toliau nu kasyklų, žinoma, dar labiau pakels anglies kainą.

Bagota, N. J. — Apsivedė Henry Soerenssen, 76 metų amžiaus, su našle Katre Fisher'iene, 78 metų amžiaus.

Francuzai ir Belgai Atmeta Vokietijos Pasiūlymus

NEPALEIS RUHR KRASTE AREŠTUOTU VOKIEČIU.

Neleis Grįžti Ištremtiem Vokiečiam.

Berlynas. — Francuzija ir Belgija atmetė Vokietijos reikalavimą — paleisti visus Ruhr krašte areštuotus vokiečius, taip pat leisti grįžti į Ruhr vokiečiams, kuriuos francuzai ištrėmė iš to krašto. — Tai vokiečiai, kurie buvo areštuoti bei ištremti už streikus ir boikotus prieš francuzus ir belgus, Ruhr krašto užėmėjus.

Laikys Ruhr Kraštą, Kol Vokietija Neišmokės Karo Mokesčių.

Francuzų ir Belgų valdžios leido Vokietijai visprasti, jog vokiečiai turi visiškai liautis priešinęsi Ruhr krašto užgrobkam, jei nori, kad Francuzija ir Belgija eitų su Vokietija į naujas derybas delei karo mokesčių.

Francuzijos ministerių kabinetas dar kartą užgėvė savo pirmininko Poincare'is nusistatymą — negražinti Vokietijai Ruhr krašto, kol ji nešmokės Francuziam karo kontribucijas, nustatytas per Versalės taikos sutartį.

Lloyd George, buvęs Anglijos ministeris pirmininkas, ka tik išleistoį knygoj "Is It Peace?" tvirtina, jog Europai kas kart vis labiau grėšia pavojus naujo pasaulinio karo.

Saratoga Springs, N. Y. — Pranešama, kad New Yorko miesto majoras John Hyland'as jau einąs prie visiško pasveikimo.

Washingtonas. — Amerikos Raudonasis Kryžius surinko jau \$10,000,000 nukentėjusiem nuo žemės drebėjimo japonam.

Gajstras Išvijo Lauk 200 Merginų.

200 merginų, kurios dirba dvylikos augstų name ant 4th St., tarpe Broadway ir Lafayette St., New Yorke, gaisrai ištikus turėjo bėgti lauk. Gajstras ištikio skrybėlių dirbtuvė, tame name. Visas namas buvo pripildytas dūmais, bet nuostolių mažai padaryta.

ISPLEŠĖ MERGINĄ IS AUTOMOBILIO

Norėjo Nedorai su Ja Pasielgti.

Cleveland, O. — Bevažiuojant automobiliu už miesto N. Paul'ui su Fl. Essick'ute, trys plėšikai pastoję kelia, apiplėšė Paul'ą, išsitraukė merginą iš automobilio ir bandė nedorai su ja pasielgti. Paskui užrakino Paul'o automobilį, pasiėmė jo raktus ir taip laukuose paliko vieną primustą

KOMUNISTŲ MAIŠTAI BULGARIJOJ

Iš Sofijos, Bulgarijos sostinės, pranešama apie komunistų maištus Staroj Zagoroj, Novoj Zagoroj, Čirpane ir apygardose. Policija tik vargais-negalais numalšinusi komunistų maištą Novoj Zagoroj, kur liko 7 komunistai nukauti ir daugelis sužeistų.

NAUJI IŠRADIMAI DELEI DUONOS KLASTAVIMO

New Yorkas. — Amerikos Chemikų Draugija turi čia savo parodą. Be kitko, rodoma išradimai įvairių medžiagų, kurias galima esą dėti į duoną, taip kad mažiau reikėtų miltų ir kitų dabartinių maisto dalykų. Dedant į duoną tas jū išrastas medžiagas, galima, girdi, būtų sutaupyti 2% miltų, 20% cukraus ir 50% mielių, kurių dabar reikia gerai duonai. Tuo būdu, Amerikos duonkepiai galėtų per metus sutaupyti \$5,000,000. — Tik didelis klausimas, ar tatau išėitų ant sveikatos duonos valgytojams.

Italų Komisijos Užmušėjai Esą Jau Žinomi?

Roma. — Pranešama, kad ties Tiranos miestu, Albanijoj, suintas vienas graikis. Jis prisipažinęs, kad dalyvavęs užmušime Italų sieninės komisijos ties Janina, Albanijos pasieny, Graikijos pusėj. Jis taip pat išdavęs vardus kitų žmogžudžių, savo sėbrų.

Nuteistas Sukčius Evangelistas Bankininkas

Superior, Wis. — Prisieksusiųjų teismas atrado kaltu V. H. Arnold'ą, bankininką, prezidentą Madison Bond Kompanijos. Jis, kaip pasirodo, pardavė publikai daugybę niekam nevertų "šėrų" (akcijų), ir tuo būdu prigavingai ištraukė žmonėm milijonus dolerių.

Perėitą žiemą Arnold'as New Yorke, Town Hall svetainėje, laikė savo misijas; įkalbinėjo, kad bankininkai, fabrikantai ir kiti bizniečiai turi tikėti į dievą, būti religiniai žmonės. Kitai, girdi, sunku laukti, kad jie būtų teisingi.

W. VA. DARBO FEDERACIJA UŽ AMALGAMACIJĄ

Užgėrė Darbo Partija.

Fairmount, W. Va. — W. Virginijos Darbo Federacija dabartiniame savo suvažiavime užgėrė amalgamaciją (tai yra suliejimą atskirų, amatinių unijų į vieną tos pačios pramonės industrinę uniją) ir priėmė rezoluciją už įkūrimą Darbo Partijos visai šaliai. — Kiek pirmiau W. Virginijos darbininkų ir mokytojų atstovai įkūrė valstijos Farmerių-Darbo Partiją.

Anglijos Pataikunas Išrinktas Airijos Prezidentu

Naujasis Airijos parlamentas, antru sykiu, išrinko šalies prezidentu Cosgrave'ą, Anglijos pataikuną. Airių respublikonų vadas de Valera nepaleidžiamas iš kalėjimo ir busias teisiamas, kaipo maistininkas ir valstybės "pardavikas".

Amerikonės ir Anglės ieško Vyru Chinijoj

Daugelis merginų iš Amerikos ir Anglijos yra suvažiavę į Chiniją ir Indiją, ieškodamos apsidėimui vyrų. Tai daugiausia nelabai gražios merginos virš 30 metų amžiaus. Jos ten važiavo prisiklausiusios pasakų, būk Chinijoj ir Indijoj esą kur kas daugiau nevedusių anglių ir amerikonų vyrų, negu baltųjų moterų. Nepavykus susirasti vyrų, tos merginos atsiduria keblių padėtyj, neturėdamos pinigų grįžti namo.

Žinoma pasaulio keliautoja Whitney Sperry'ienė pataria ieškanciom vyrų merginoms važiuoti į Javą salą, kur yra privažiavę daugybė vyrų iš Olandijos, kuriem ten labai trūksta baltųjų moterų.

Passaic, N. J. — Frank Gaganski, gumos fabriko darbininkas, nušovė savo žmoną Stefaniją, pašovė 2 metų dukterį ir pats nusišovė.

Atėnai. — Graikų valdžia, norš atsiprašė Italiją, kad buvo nužudyta Italų sieninė komisija Graikijos žemėj ties Janina, tačiau tvirtina, kad žudikai buvę ne Graikijos piliečiai, bet Albanijos.

ROGOS!
AIVAKORTES
LIETUVIS DENTISTAS
A. PETRIKA
9 Bedford Ave.
BROOKLYN, N. Y.
ORIMER STREET
LEVANDASKAS
ABORIUS
BERRY STREET
BROOKLYN, N. Y.

THE LITHUANIAN DAILY LAISVĖ
 Published by
Lithuanian Co-operative Publishing Society, Inc.
 Every day, except Sunday, at 46 Ten Eyck St., Brooklyn, N. Y.
 Telephone Stagg 3878.

Yearly subscription rates in U. S. \$6.00; foreign countries — \$8.00

Entered as second class matter March 11, 1914, at the Post Office at Brooklyn, N. Y., under act of March 3, 1879.

Kaina Suvienuose Valstijose ir Kanadoj—metams \$6.00; pusei metų \$3.00; trims mėnesiams—\$1.50. Kitose šalyse: metams \$8.00; pusei — \$4.00; Brooklynne per pašta siunčiant metams \$8.00; pusei metų—\$4.00.

ARKLYS IR JOJKAS

Kas tai yra koalicija? Garsusis francūzas Taleiranas į tai kartą atsakė: "Tai yra arklio ir jojiko sandara." Jojimas, tai ne pėkščiom vaikščiėjimas. Kbalicija tai savo rūšies politinis ekspresas.

Bet toj koalicijoje, kuri susikūrė Lietuvoj po išrinkimo antrojo seimo, liaudininkai—tai arklys, o ant arklio joja klerikalų partija. Atsakomybė už suirutę ir anarchiją Lietuvoj puls ant abiejų sriovių, o politinio kapitalo pasidarys tik klerikalai.

Jau bus du mėnesiai, kaip ta koalicija veikia. Na ir kas gi?

"Okinkny padėtis daug blogesnė, negu buvo pirm karo"—dūsauja "Lietuva". Mokesčiai tris-syk didesni, negu jie buvo prie caro. Pasiskolint pinigų nėra. Valokaičių bankas lupa razbainikiškas palūkanas.

Klerikalai pradėjo kryžiaus karą prieš savivaldybes. Jie nori perduoti visą valdžią apskričių viršininkams ir mielijos viršininkams. "Lietuvos Žinios" neva protestuoja, bet juk tautiškas arklys turi klausyt jojiko. Koalicija—ko juk nori!

Katalikiškoji "blaivybės" draugija imasi pinigų iš valstybės izdo. Liaudininkai zurza, bet arklys turi klausyt: pono. Jisai gali pažviegt, bet koalicija jam liepia klautsyti.

Ne tik "Lietuvos Žinios", bet net "NeLaisvė" pripažįsta, kad visas taip vadinamas valstybinis Lietuvos aparatas yra kopija carinėms tvarkoms. Susiaurinus savivaldybių teises, tasai aparatas bus dar labiau biurokratiškas. Nebėra vilties jį pataisyti. Šventoji klerikalų ir tautininkų koalicija, reakcinė "iš pademenijos", negali būti progreso akstinu. Ji negali patobulint valstybinį aparatą, ji gali jį pabloginti. Laikraščiuose pilna žinių apie reakcinių carukų dumnavojimą.

Mes jau rašėm "Laisvėj" apie bažnyčių klestėjimą, apie cerkvių pavertimą bažnyčiomis, apie klostorių skajčiaus didėjimą. Ar manote, kad jau gana? Lietuvos episkopatas sumanė pastatyti tautos šventyklą-paminklą. Juo turės būti milžiniška bažnyčia. Gudriausias Lietuvos jezuitas kunigas Tūmas, rankoves pasiraityjęs, prirodinėja, kad "Lietuvos atgimimas turi rasti sau garbingą vietą katalikų šventykloje."

Žinoma, klerikalai visom keturiom remis tą sumanyimą. Jį remis reaciniai Klaipeidijos liuteriai. Na, o kaip su pirmėiviais-tautininkais? Tūmas į tai atsako: "Liberalai tepriestaraus krutinėjai." Puikiai pasakyta. Teoretiniai, vadinasi, žodžiu papriestaraus, faktiniai—remis. "Lietuvos Žinios" jokio griežto protesto episkopato sumanymui nepareišė, o kunigai jau bažnyčiose aukas renka. Tūmo mintim, reikės sukelti kokius 5 milijonus litų. Tuo tai būdū manoma apvainikuot reakcinio katalicizmo laimėjimas. Bažnyčia, o ne Petro Rymšos "Artojas" ar "Mokykla", turi būti simboliu juodosios Lietuvos.

Tai, matot, kas dedasi prie koalicijos, kuomet Griņiaus ir šležičiaus partija eina arklio pareigas, o klerikaliskas vytyis mandravoja ant tautiško šyvio.

Buržuazinė koalicija yra reakcijos laimėjimas. Mes taip sakėm. Taip ir yra.

JUODVEIDŽIŲ TEISĖS

Vienas juodveidis tiek prisigėrė degtinės, kad net sudurnavojo ir pasigriebeš šautuvą du poliemenū (tvarkdariū) nušovė, o keturioms sužeidė. Šitas proto netekusio girtuoklio žmogžudingas darbas sukėlė kerštą ir įsiutimą miesto gaudarū ir krutinėje. Jis tuojaus išleidižia patvarkymą, kad į 24 valandas turi išsinešdinti iš miesto visi juodveidžiai, kurie tame mieste nėra išgyvenę mažiausia septynius metus. Apart to, juodveidžiai negali laikyti jokių susirinkimų, parengimų, pasilinksmimų ir tt., tiktai bažnyčioj jie tegali eiti ir garbinti dievą, kuris priklauso Plieno Korporacijai. Toliau, joks naujas juodveidis negali įvažiuoti į miestą, o jeigu vėliau ir bus leista, tai kiekvienas svečias turės užsiregistruoti policijoje ir būt po aštria jos priežiūra.

Pasekmės: Išsigandę grumojančių pogromių iš valdžios ir baltveidžių huliganų pusės, juodveidžiai su savo šeimynomis bėga iš miesto—viską palikę, viską apeleidę. Jie neturi pinigų del geležinkelio tikieto, tai bėga iš miesto į laukus ir tenai, po atviru dangum, badauja ir skursta. Tik per vieną savaitę miesta aplėdo apie 2,500 juodveidžių.

SPORTAS IR POLITIKA

Socialio pobūdžio sportas, apimęs atletikos lauką, giliai suleides savo šaknis į psichiką kiekvienos šalies žmonių. Net didžiausia pasaulio katastrofa, kaip, pav., karas, ir tai neįjėgia nei tulam laikui visiškai sulaikyti jaunuomenę nuo sporto.

Sporto tikslas: pasizymėjimas, parodymas savo raumenų galios ar sugabumo. Rodos, tiktai tokiai ir turėtų būti sporto tikslas: pasizymėjimas greitumu, stiprumu, mıklumu ar sugabumu. Prieš toki sportą susipratę darbininkai nieko neturi. Dar daugiau: jie jį remia ir patys jame dalyvauja. Susipratę darbininkai net sutvėrė raudonojū sporto Internacionala, kar suvažiavę įvairių šalių darbininkai svarstė apie būdus savo kūno lavinimui. Rusijoje, kur pereitais keliais metais tapo pergyventa tiek daug katastrofų, vienok sportas ir ten netapo paskutiniu dalyku: ten yra tūkstančiai darbininkų, susirašiusių į sporto klubus, kur jie rengia lenktynes, ristinges, futbolės žaizsus, etc. Rengiamos taigpi ten ir arklių lenktynės, kad paskatintus veisles gerinimą. Pasizymėjusiem duodama dovanos. Čion sportas turi grynai socialinį pobūdį.

Paimkime dabar kapitalistines šalis, kur sportas išsiplėtojes kur kas labiau, negu Rusijoje. Čion sportas iš pasimagingimo tapo tam tikra pelnų nešanti įstaiga, tam tikra "pramonė", tam tikras visagalis trustas. Sportas čion jau tiktai sėšėl teturi socialinio charakterio: jisai veik perdim permirkytas šovinizmu, patriotizmu ir militarizmu. Amerikos Skautai ir Lenkijos Sokolai, tai tyro vandens militarizmo įrankiai.

Sovininis patriotizmas labai tankiai pasireiskia net prieš pačią pamatinę sporto dvasią. Pav., kada senegalielis Sikį, pugilistas, nugalėjo francūzų ydolį Carpentierą, tai Paryžiaus patriotai kuone pavkaiso piktumu: bėdiną Sikį persekiojo kiekvienam žingsnyj. Kaip tai, afrikietis, juodveidis gali sukumščiuoti francūzų gerbiamaį Carpentierą? Tai neleistinas daiktas, galvoja vidutinis francūzas. Niekur, vienok, sportas nėra taip sumanai pastatytas pelno pamaui, kaip Amerikoj.

tas pelno pamaui, kaip Amerikoj. Niekur sporto trustuos nėra tiek korupcijos (suktybių, apgavysčių), kaip Amerikoj. Kas neatimena, kokis skandalas buvo kilęs prieš kelis metus beisbolininkų truste. Teisme pasirodė, kad tuli sporto klubai buvo didžiausių spekuliacijų ir suktybių lauku. Dar prieš pradėsiant žaizlus, o jau buvo tulien žinoma, kas laimės, nes iš anksto buvo nuskirti laimėtojai. Žinant laimėtojus, nesunkū už juos statyti tūkstančius dolerių ir ūmai praturėti. Tulien beisbolės klubų viršininkam prisėjo už tai net už grotų atsidarti. Buves federalis teisėjas Landis tik todėl ir pasitraukė iš valdžios tarnybos, kad beisbolininkų trustas jam daugiau algos pažadėjo. Kur čia Landis teisėjas, kad dabar nuo beisbolės trusto gauna \$50,000 metinės algos, kaip kalbamojo trusto komisionierius.

Arklų lenktynėse tos pačios suktybės: artimi laizybininkai gauna pranešimų apie laimėjimą dar prieš lenktynes. Mat, tas labai svarbu žinoti, nes statoma ten dideli pinigai. Tas pats dedasi ristingių ir pugilistikos (kumstynių) srityj. Kada juodukas Jack Johnsonas sumušė Jeffrey, garbų Amerikos patriotą, tai vidutinis amerikietis jautė taip, lyg kas nors būtų užkariavęs visą Ameriką. Pietinėse valstybėse itin neketė Johnsono, nes jisai buvo vergo ainis. Čikagos policija veik kasdien areštuodavo Johnsoną už "pergreitą" važiavimą automobiliu. Po kelių metų Willardas sumušė Johnsoną ir čion amerikiečių jautri širdis apsalo džiaugsmu. Dempsey paskiau sumušė Willardą, bet čion didelių ovacijų nebūta, nes abu, mat, geri amerikiečiai.

Kaip labai Amerikos patriotai saugoja čampionato karūną, galima matyti kad ir iš to, jog prie Dempsey'o, pugilistikos čampiono, neprileidižia juodveidžio Wills'o. Wills'as sumušė visus kitus žetai, afrikietis, juodveidis gali sukumščiuoti francūzų gerbiamaį Carpentierą? Tai neleistinas daiktas, galvoja vidutinis francūzas. Niekur, vienok, sportas nėra taip sumanai pastatytas pelno pamaui, kaip Amerikoj.

Taip šiomis dienomis atsitiko Johnstown, Pa., tame plieno išdirbties pragare. Karo metu ir ypatingai laike 1919 m. streiko Plieno Korporacijai tūkstančiai juodveidžius gabeno iš Pietų, idant jais ar jų pagelba susikraut sau nesveikiskus pelnus ir būdū žyti plieno vergų streika. Štai kita žinia: South Bend, Ind., vienas žymesnių juodveidžių gauna grumojantį laiską, kad jeigu juodveidžiai tuojaus neapleis miesto, tai prieš juos bus surengti pogromai. Pamika. Juodveidžiai sujudo, policija jokios apsaugos jiems nežada. Kitokio kello juodveidžiam nelieka, kaip tik bėgti nuo mirties. Į 24 valandas 1,500 juodveidžių aplėdo South Bend'ą. Tai tokias teisės Amerikoj turi piliečiai juodveidžiai, kurie yra "laisvi" žmonės. Jie dirba sunkiausiose darbuose, jie sykiu su baltveidžiais kariavo Francijoj už "demokratiją", bet vienas suvėrėjęs miesto gaudarū gali dabar tūkstančiams jų atimti visas teises ir prievarta išginti juos iš miesto. Gali susiorganizuoti baltveidžių juodasimčių gauja ir surengti prieš juos pogromus, bet "demokratinė" valdžia ne pirmo nepakelia jų apgynimui. Ką gi kalti tie tūkstančiai juodveidžių, tie tūkstančiai Johnstown'o plieno vergų, jeigu vienas jų rasės išėjo iš proto duod girtuoklystės ir užmūšė du baltveidžius?

Johnsono istorija. Wills'as buvo pirmas kandidatas prie Dempsey'o, bet pastarasis nesenai kumščiaivosi su argentiniečiu Firpo, o Wills'ą aplenkė, nors tai yra prieš išgyvenusias sporto rašytas ir nerašytas taisykles. Wills'o manadžeris kreipėsi šiuo reikalū į teismą, bet ir čion nieko nepešė. Varnas ir varni akin nekirs. Pradėta rengtis prie Dempsey-Firpo kumstynės. Amerikiečiai paleido savo gerkles ir spauda niekinimui argentiniečio Firpo. Pačiame kovos vakare, susirinkusi publika "sveikino" argentinietį laukiniais šauksmais, del paniekos. Suktybėm ir gudrumu Dempsey sumušė Firpo ir per visą Ameriką prasideda šauksmais: "Hosana karaliūj Dempsey'!"

Pačios kovos laiku irgi pasireiškė didžiausias partinumas amerikiečių pusėj: Firpo savo smūgiu stačiai numušė Dempsey nuo platformos; pastarasis atsikėlė tiktai su pagalba arti sėdėjusių reporterių. Patsai davimas pagalbos, mat, Dempsey buvo apsvaigęs nuo Firpo smūgio, jau reiskia pralaimėjimą Dempsey. Vienok j tai nebuvo kreipta domės ir leista kovai eiti. Kumstynių prižiūrėtojas (referec) prieš pat kovą abiem kontestantam pasakė: "Jeigu kuris laikė kovos būsite parmuštas, tai parmušėjas turi pasitraukti į neutral platformos kampą, kad tuomi duoti parmuštajam progą atsikelti." Bet ar taip buvo? Kada Dempsey parmušė Firpo, tai pirmasis nei žingsnio nepasiarukė, kad davus pastarajam progą atsikelti, bet dar besikeliant vaisino aną savo kumščia. Tas paškartojė kelias atvejais ir tasai pats kumstynių prižiūrėtojas, kuris davė kalbamąsias instrukcijas, nieko prieš tai nesakė. Net patsai Firpo viesai del to skundėsi. Tai visai ne sportiškas elgesys.

Kaip sistematingai organizuotas pugilistikos trustas (kaip ir kitų sporto šakų trustai), jau matosi iš to, jog negeistinas kandidatas nieku būdu negali priieiti prie čampionato karūnos, nors jis ir dar taip būtu kvalifikuotas. Dempsey-Firpo kovos laiku, tapo sumokėta \$1,300,000 už įžangą. Dempsey už keturias darbo minutes gavo apie \$800,000, Firpo—apie \$150,000. Tai milžiniški pinigai. Čion jau sportas ne del sporto, bet del pinigų. Kapitalistinė sistema viską pasigrobė savo tinklan ir siurbia iš to sau pelną. Mokslas, dailė, literatūra, sportas ir pažanga—viskas apbrėpta kapitalo nagais. Mislinčius.

TRUKUMUS UŽPILDO

(Fejjetonas.)

Anadien nuvažiuoju su binzais į Philadelphia ir beva žiuodamas Market Street'u sutikau atmaršuojančias kareivis. Gal jus nežinote, kas tai yra "kareivės"? Tai merginos kareivių kelinės. Paroda buvo sutvarkyta sekamai: Dėdė Samas, pats pirmutinis, nėsna Amerikos vėliava. Paskui ji seka muzikantės, parinktos kur stauresnės, o jau patriobūnas su barabansčiku tai extra kūningos. Tik spėjau prie jų prisartiinti, tuoj barabansčikė pradėjo mušti po taktu į barabaną, o kitos kad pradės pūst į savo triūbas ir užgriovė, tarsi perkūnas. Mano kuinas iškėlė galvą augstyn, pastatė ausis ir, su visu binzų vežimu, įpuolė į parodą. Pasigirdo klyksmas ir spjegimas. Nutruko muzika, o mano kuinas apsidairė, nuleido galvą žemyn, atkorė apatinę lūpą ir stovi, kaip Liutkus su LDLD izdu. Tuom tarpu priėjo prie manės Dėdė Samas ir sako: —Aš tą arklį konfiskuojū. —Už ką?... —nusigandęs užklausiū jo. —Todel, kad jis senas kareivis ir turi gauti pensiją. —Bai gaš!... Aš jį pirkau nuo "regsmano" už penkis dolerius ir nežinojau, kad jis kareivis. —Už tai, kad tu nesi patriotas. —Gerai, — sakau,—jeigu konfiskavai arklį, tai konfiskuok ir vežimą su binzais. Nejaugi man pačiam prisieieis vežimą vilkti namo? —Kvaili!... Tau bus užmokėta už viską. Duok arklį ir bėk namo. —Labai gerai, Dėde. Bet kodėl mano brolis negauna pensijos? Jis liūzino vieną koją ant karės ir turi kulką dešiniame šolderyje. —Durniau!... Jis gavo medinę koją ir gali gauti

darbą, nes tokie darbininkai nekelia streikų ir negali fautuos su policija.

—Gerai, Dėde,—sakau,—išikalbėję ir padarę biznį, galime pasikalbėti ir toliau. Pasakyk man, kokiama raliams tu tas leides mat-travoji?... Nejaugi vryn pritrūkai?

—Trūkumus užpildau,—mirktelėjęs akia, atkrito jis.—Trūkumus!...

—Farmerys ir kvallas,—pertraukė jis.—Vryn turime, bet kas iš jų, kad jie nenori tarnauti tėvynei? O tas nenoras pasirodė tams, kad kariuomenėj merginų nėra. Taigi, kad pritraukti daugiau jaunuolių, turime juos vilioti su merginomis ir tokiu būdu vienas trūkumas bus užpildytas.

—Ar kareiškilus jos ir frontą bus statomos?

—Su frontu, kaip dedama, bet naminis moterų neramumas bus malšinamas moteriskų kareivių. Vyras, nors ir didžiausias patriotas, visgi neišdrįsta moteris malšinti kaip reikia. Todel moterys apsidirbs kaip reikia su moterimis, o vyrai su vyrais. Dėdė, pabaigęs savo kalbą, vikriai pamerkė kairiąją akį ir nuėjo. Aš iš tokiu senio gudrumo nusistebėjau ir, galvą palingavęs, tariau sau: Jes-sar, Senas be tūzo nekirsi. Senas Vincas.

VISGI INKVIZICIJA GYVUOJA

Nors Romos galiai sugriuvus ir inkvizicija oficialiai tapo panaikinta, o jos visos liekanos perduotos muzėjms, vienok inkvizicijos dvasia dar ir po šiai dienai gyvuoja, o kaip kur ji ir gyvenime pasikartoja.

Lietuvoje buvo spausdinama knyga "Kaip Zmogus Sutvėrė Dievą". Ten nieko nebuvo pasakyta prieš Lietuvos valdžią, o tik nurodyta, kad ne dievas žmogų sutvėrė, bet atžargariai — žmogus dievą. Vienok Lietuvos valdžia, užnuodus, kad tokia knyga jau randasi spaudoje, užpuolė ant spaustuvės, knygą konfiskavo, surinktas rades išbarstė ir viską sunaikino.

Tai buvo savo rūšies inkvizicija, pavartota prieš negeistiną dvasiškiąją knygą.

Mes, skaitydami tokias žinias, stebėjomės, kad dabar apsirėiskia inkvizicijos laikai, kad dabar nalkinamos ir deginamos knygos, kurfos kumigams hepatinka. Bet tuo pačiu laiku vėl save ramino me ir patys sau kartojome, kad taip dedasi tik Lietuvoje, kur klerikalai savo rankose turi visą galią.

Vienok inkvizicija pasikartoja ir kitose šalyse. Visų šalių valdžios, kad ir be dieviškiausios, tampriai susiriusios su dvasiškiąja, su bažnyčia, nes kaip valdžia, taip ir dvasiškiąja yra kapitalo tarnai-agentai.

Kaip tik Rusijoje isikūrė Tarybų valdžia, tai ir Amerikoj tarpe popų kilo pėstynės. Mat, ir jų tarpe atsirado vienas-kitas, stojantis už Tarybų valdžią. Žinoma, nereikia manyti, kad jie verty samoningais bolševikais, ne; jie toli gražu nėra bolševikai, bet tik stoji už tai, kad pripažinti Tary-

by valdžią ir jos isakymus pildyti.

Vienas tokių popų, Dudikovas, parašė knygą, užpildytą "Prasakaitimai" ir visą pravoslavų bažnyčios dvasiją Amerikoj. Šita knyga dar pasaulio neisvydo, nes buvo tik paduota spaudai. Kiti pravoslavų bažnyčios dvasiškieiai suodė apie spausdinimą tokios knygos ir jos autoriū — leidięją Dudikovą patraukė teisman.

Šiomis dienomis teismas nagrinėjo šitą bylą. Popas Dudikovą gynė advokatas Rechtas, Tarybų valdžios juristas Amerikoj. Knygą je taigpi nieko nebuvo rašyta apie Amerikos valdžią, vienok teismas pripažino knygą negeistina ir pareikalavo jos dalį, kuri jau buvo atspausdinta, sunaikinti. Dudikovas ir jo advokatas turėjo su tuo reikalavimu sutikti. Knygos dalis, su tam tikromis ceremonijomis, buvo sunaikinta.

Na, ar čia ne inkvizicijos darbas? Ar valdžia nesėstigia taip, kaip tik dvasiškiejai nori? Amerikos valdžia gana net ir Rusijos popus Amerikoj, kurie veda kovą prieš Tarybų valdžią. Galime sulaukti ir tokių laikų, kad Amerikos "demokratingoji" valdžia ant lauzo degins visus taip vadintus bedileviskus raštus, kaip kad savo laikais Romos dvasiškiejai degino bedileviskus ir jų raštus.

Inkvizicija dar neisnyko ir ji neisnyks, pakol buržuazija ir dvasiškiejai viešpataus. Jeigu mes patys neturime blogų ypatybių, tai mes nesidžiaugtume tiek, pastebėję tokių ypatybių kitose žmonėse. La Rochefoucauld.

IŠ DARBO UNIJŲ GYVENIMO

AMERIKOS DARBO FEDERACIJOS KONVENCIJA.

Spalių 1 d. prasidėjęs Portland, Ore. Amerikos Darbo Federacijos konvencija. Laikymas Federacijos konvencijos taip tolimam šalies kampe, taip atitraktam nuo didžiųjų pramoninių centrų, kur gyvena ir vargsta Amerikos darbininkų armija, parodo, kad vadams narių sudėti pinigai visai nebrangūs. Jie tai išleis šimtus tūkstančių dolerių, o kai kurios unijos visai nepajėgės pasiųsti delegatų. Tik tai geležinkelio kompanija pasimados šita Federacijos vadų bėpytyste, o daugelis unijų ištautins savo išdus ir tuomi sušilpina savo spēkas.

Dar ir kitą išrovimą turi vadai, laikydami konvenciją taip tolimam šalies kampe. Jie žino, kad delei iškaščių, eilinių narių atstovų bus labai mažai. Suvažiuos daugiausia didesniųjų unijų prezidentai ir sekretoriai. Tas išeis ant naudos Gompersui ir jo klinkai, nes tie viršininkai kaip visuomet, taip įjmet remis Gomperso politika.

Be kalno galima sakyti, kad Portlando konvencija, kaippo tolia, nieko naujo neįneš į Amerikos darbininkų judėjimą.

VEL STREIKAS UŽ POLITINIUS KALINIUS.

I.W.W. unija vėl paskelbė streiką vakaruose už paliuosavimą politinių kalinių. Šiuo tarpu streiko centras yra Seattle, Wash., ir apielinkėje.

Kelios savaitės atgal panašų streiką vedė aidoblistai vakaruose. Bet buržuazija penumaitė reikalą pasiduoti darbininkų spaudimui ir neveizint streiko, klasinio karo nelaisviai ir šiandien tabalaikomi už grotų. I. W. W. vėl streiko pagelba reikalavimą valdžios, kad jiniai atidarytų kalėjimo duris.

Jeigu Amerikos organizuoti darbininkai suprastų savo klasės reikalus, tai jie senai būtų paliuosavę klasinio karo nelaisvius. Užtektų butų pagrūmot valdžiai visuotinu streiku ir kalėjimų durys būtų buvę atidarytos. Bet dabar, saujalė darbininkų streikuojia, tuo tarpu milijonai jokios atydos į tai nekrepia. Matydami darbininkų silpnumą, kapitalistai kankina revoliucinius elementus kalėjimuose ir jokios domės nekrepia į protestus.

Darbininkų pareiga sudaryti bendrą frontą, susivienyti į vieną kariuoną ir paliuosuoti savo draugus ir savo kovotojus, kurie taiklavo į reakcijos nasrus.

REZOLIUCIJA DELEI TEISIAMŲ KOMUNISTŲ

Darbo Unijų švietimo Lyga savo paskutinėj konferencijoj priėmė sekamą rezoliuciją reikalavimą Michigano valstijoj teisiams komunistams:

"Nutarė, kad D. U. S. L., ginama organizuotų darbininkų judėjimą ir reikalus, saukia visus karinguosius darbininkus ir visus progresyviškas organizacijas moraliai ir materialiai paramti bylą apgynimo teisiams komunistų sekamomis priemonėmis:

"1. Bendrai veiktas su ir aukojant Darbininkų Apsigynimo Tarybai, 166 W. Washington St., Federation Bldg., Chicago, Ill., arba jos lokalėms kuopoms, kur tokios kuopos gyvuoja.

"2. Suorganizuojant vietines apgynimo tarybas, kur tokios tarybos dar negyvuoja, prisidedant prie Tarybos paskleidime informacijų apie Michigano teismus ir rengiant susirinkimus ir renkant aukas delei apsigynimo.

"3. Kad Michigano valstijos organizuoti darbininkai detų ypatingų pastangų supažindinti

tos valstijos darbininkų klasę su klausimais, įveltais toj byloj, ir kad darbuotų dėl panaikinimo "Kriminalio Sindikalizmo" įstatymo ir paliuosavimo visų darbininkų, kurie sulgy tuo įstatymu yra persekiojami."

UNIŲ VADAI SUSIORGANIZAVO SAJUNGA.

Amalgameitų unijos nariams yra gerai žinoma pereitos konvencijos rezoliucija, kuri įsako unijos viršininkams daryti žingsnius linkui suvienijimo visų adatos amatų unijų į vieną galingą pramoninę uniją. Tačiau šita rezoliucija ir pasiliko ant popierios, o unijos viršininkai apie amalgamaciją klausimą ir kalbėt nekalba. Jie tiesiog jokios atydos nekrepia į darbininkų reikalavimą suvienyti unijas. D.U.S. Lyga išsiuntinėjo lokalėms unijoms laiška su užklausimu, kaip jos atsineša linkui amalgamacijos. Pasirodo, kad labai daug lokalų nubalsavo už amalgamaciją. Musų vadai tēmijo tuos balsavimus ir labai puikiai žino pasekmes, bet amžina tyła viešpatauja.

To neužtenka, musų viršininkai nuėjo dar toliau, kad užglostūis amalgamacijos klausimą. Jie atsiminė ir pakartojo jau sykį išbandytą ir bregždžią taip vadinamą "Adatos Amatų Sajungą". Jie susįsaukė konferenciją ir vėl mums iškepė tokią pat sąjungą, kuri buvo suorganizuota 1920 m., ir kuri taip negarbingai buvo pakračius kolas.

Klausykite: Konferencija susidėjo iš 20 viršininkų, po penkis nuo kiekvienos unijos. Prie tos "Sajungos" prisidėjusios keturios unijos atstovauja apie 400,000 darbininkų. Bet tie šimtai tūkstančių darbininkų kaip buvo pasidalinę į keturias kempes, taip ir pasiliks, nes tiktai saujalė vadų tesusivienijo.

Autoriai "Sajungos" skelbia, kad tiktai kritiškuose momentuose "Sajunga" gelbesiantis vienos ar kitos unijos darbininkams, kurie ves kovą su darbdaviais už trumpesnes darbo valandas arba už didesnes algas. Taip pat "Sajungos" pagelba unijos kita kitai pagelbesiančios organizacijos darbe.

Bet ką gi veiks šita "Sajunga", kuomet kritiški momentai nebus? Be to, ta skelbiamoji "savitarpinė parama priklausys nuo unijos viršininkų. O ką tie viršininkai padarė anais metais, kuomet tokia sąjunga gyvavo ir kuomet amalgameitai vedė mirtiną kovą su darbdaviais? Nieko nedarė. Sajungos vadai žiurėjo pro pirštus į kovojančius amalgameitus ir sykiu palaidojo pačią sąjungą.

Tai taip šiuo sykiu mūsų vadai apėjo amalgamacijos klausimą, kurį kėlė ir už kurį stoji unijos eiliniai nariai. Unijų viršūnės susivienijo prieš norą eilinių narių, nes pastarieji reikalavo ir reikalavimą visuotinos vienybės, vienybės nuo pat apatios iki pat viršūi.

Darbo Unijų švietimo Lyga visuomet aiškino adatos amatų darbininkams svarbą ir reikšmę amalgamacijos ir jiniai ateityje darys tą patį. Sąjunga negali ir nepavadosu amalgamacijos. Neigi jiniai užgniaus eilinių narių reikalavimą delei pilnos vienybės visų unijų.

Piliėtis.

Mes turime daugiau galios, negu pasiryžimo, ir dažnai vien norėdami pateisinti savo apsilėidimą, mes įsivaizdiname, būk kokie nors dalykai esą neįvykinami.

La Rochefoucauld.

Iš Tarptautinio Darbininkų Judėjimo

VOKIETIJOS KOMUNISTŲ KONFERENCIJA

Krisis Socialdemokratų Tarpe.

5. d. rugpjūčio įvyko konferencija Vokietijos Komunistų Partijos. Konferencija parodė, kad partija veikia energingai ir kad jos narių tarpe didžiausias solidarumas. Partijoj yra taip vadinamoji kairioji sriovė (Maslovas, Fischer), bet šioj konferencijoj ji beveik susitarė su partijos centriniu komitetu, kuris darbuojasi pilniausiam kontakte su Komunistų Internacinalo Pildkomu.

Konferencijoj dalyvavo Francijos Kompartijos atstovas. Jisai, tarp kitko, pažymėjo tą faktą, kad Francijos darbininkų padėtis dabar kiek tiek geresnė, negu prieš karą. O betgi, to nežiurint, Francijos partija auga smarkiai, auga ir jos įtaka.

Apie padėtį Vokietijoj kalbėjo drg. Brandleris. Jisai sakė: "Mes esam išvakariuose piliečių karo. Vidurinė padėtis nepaprastai aštri. Vyriausio momento užduotis — drūtas proletariato susirūšimas su plačiąja darbo žmonių visuomene. Obalsis darbininkų ir valstiečių valdžios yra geriausias įrankis tam tikslui atsiekti."

Kas link Saksonijos, kur komunistai sudarė bendrą frontą su socialdemokratais, tai Brandlerio nuomone, tas bandymas apsimokėjo. Socialdemokratai ten susilpnėjo, o komunistų virtvėje. Brandleris, varde Centro Komiteto, kritikavo kairiųjų propoziciją atsiskyti nuo obalsio "darb. ir valstiečių valdžia" ir stačiai pereiti prie obalsio proletarinės diktatūros.

45 balsais, prie 9 susilaikiusių, priimta teziai partijos centro komiteto.

Vokietijos Socialdemokratų partijoj dar neprasidėjo visų galų sujūrimas, bet pradžia byrėjimo jau matosi. Socialdemokratas Breitscheid rašo ilgą straipsnį Leipzig "Volkszeitung" ir užduota ten klausimą: kaip tai pasidarė, kad komunistai užkariavo tokią galingą sąjungą, kaip metalistų sąjungą? Kodel komunistai vis labiau įsigaliojo unijose? Jam išrodo, kad viską negalima išaiškinti komunistų "demagogija".

Kas nors bloga su mūsų partija? Jam išrodo, kad partijai reikia pradėt smarkiau kritikuoti valdžią ir tuomet viskas bus gerai.

Renegatas Levy (buvo kadais komunistu) pradėjo leisti savo

vargonėlių "Korespondencija". Jisai ten kritikavo ir Hamburgo Internacinalą ir partijos politiką ir partijos oportunizmą. Jisai užsipuolė ir ant centralio partijos organo "Vorwaerts'o", kam jisai nerodo partijai tinkamo kelio, o tik plūsta komunistus.

Reikia pasakyti, kad s.-d. vadai su Levy, kaipo perkriktu, nelabai tesiskaito. Partijos agitatorių susirinkime Berlyne jam net kalbėti neleido. Tiesą pasakius, ir patsai Levy nežino, ko jisai nori. Jisai tik mato, kad socialdemokratija eina šunkeliu.

Weimare įvyko konferencija "kairiojo" sociald. sparno. Lyg ir pasisakė už bendrą frontą su komunistais, bet savo aiškios pozicijos nenustatė.

Kol inteligentai polemizuoja, darbininkų minios bėga iš partijos. Tai ir yra patsai geriausias dalykas.

"Vorwaerts" stačiai sujuodašimtėjo. Nėr to purvo, kurį jisai nedrėbtų ant komunistų. Ir kaip tyčia, socialdemokratams labiausia nesiseka Berlyne.

J. Serenga.

GRUZIJOS DARBININKŲ BALSAS.

Viso pasaulio menševikai kalnus verčia ant Sovietų Rusijos ir viso bolševistinio judėjimo, kad buk Gruzijoje buvus įsteigta Sovietų Valdžia užsienio ginklų pagelba, kad dabar Gruzijos liaudis esanti prispausta po Rusijos letena. Ypatingai, girdi, persekiojami socialdemokratai, menševikų partijos nariai. Tos partijos užsienin pasprukusieji vadai, kaip Jordania ir Ceretelis, krododiliaus ašaras lieja apie menševikus darbininkus Gruzijoje ir savo pasakomis apie jų persekiojimą nuodija darbininkus kitų kraštų.

Bet štai dabar atsiliepė patys Gruzijos buvusieji menševikų partijos nariai, eiliniai nariai, kuriuos per ilgus metus vedžiojo ir mulkino jų vadai. Jie atlaikė Tifliso mieste konferenciją, ir išleido į pasaulio darbininkus manifestą. Tasai manifestas galutinai sumušo kontr-revoliucionierių menševikų melus apie Gruzijos padėtį. Delei vietos stokos mums tenka pasitenkinti tik ištraukomis to manifesto.

Štai ką sako buvusieji menševikų partijos eiliniai nariai: "Draugai, darbininkai! Tifliso konferencija buvusių menševikų partijos narių nutarė naikinti savo organizaciją ir stoti po vėliava Komunistų Internacinalo.

"Gruzijos Menševikų Partijos Centralinis Komitetas kaltina mus, kad buk mes pabėgė iš Partijos delei baimės slopinimo ir persekiojimo iš pusės Čeka.

"Draugai! Akvyvaizdoje darbininkų klasės viso pasaulio, mes atmušame šitą kaltinimą. Gruzijos Menševikų Partiją apeleido ne atskiri asmenys, bet masės darbininkų ir valstiečių, kurie laike caro režimo dalyvavo pogrindiniam veikime. Nieks negali kaltinti tų masių permainyme savo politinių įsitikinimų iš baimės, kuomet jos atidavė viską delei revoliucijos, kuomet jos neatsitraukė prieš carizmą, prieš haudžiamąją verguovę, ir prieš kankinimą.

"Darbininkai ir valstiečiai mokins ne universitetuose, bet kasdieninėse kovose, kurios mokina mus, kad musų vieta nebe menševikų partijoje. Šita partija liaurų vainiką laimėjo pirmoju Rusijos Revoliucijoj, kuomet mes vedėme kovą prieš autokratiją. Bet laike pasaulinio karo, sykiu su kitomis Antrojo Internacinalo partijomis, jiniai padėjo savo ginklus prieš imperialistinę buržuaziją.

Po lapkričio revoliucijai menševikų partija galutinai pradėjo maršuoti keliu kontr-revoliucijos, po skraiste kovos už Gruzijos nepriklausomybę.

"Lyginant menševikų valdžią su Sovietų valdžia, mes matome, kad pirmoji gruda darbininkų klasę po buržuazijos jungu, o antroji darbininkų klasei rodo socializmą. Štai kodel mes nutarėme apeleisti menševikų partiją.

Pasprukusieji užsienin menševikai vadai sako, kad Maskvos komunistai užėmė Gruziją imperialistiniais tikslais. "Reformistai pagelbsti skleisti šitas pasakas, idant atitraukti Vakary Europos darbininkus nuo komunizmo."

Bet šitie vadai paslepia nuo darbininkų faktą, kad jie prieš lapkričio revoliuciją griežtai stoji už nedalinamą, galingą Rusiją. Jie griežčiausiai pasmerkė Leniną už tai, kad jis stoji už Federuotą Respubliką. Jie tapo Gruzijos nepriklausomybės šalininkais tiktai po lapkričio revoliucijos ir visai neslėpdami to fakto, kad jeigu Sovietų valdžia būtų nuversta, tai Gruzija vėl prisijungtų prie Rusijos valstybės.

Menševikai vadai paslepia tą faktą — toliau skaitome manifeste, — kad kuomet menševikai viešpatavo Gruzijoje, tai Gruzija tiktai šešėlj nepriklausomybės turėjo. Pirmiausia jie veikė po komanda vokiečių generalų, paskiau po anglų generalų. Anglija palaikė Gruzijos

nepriklausomybę tiktai todėl. Gruzija imperialistiniais tikslais. Mes žinome, kad Maskvos antantei vesti kovą prieš Socialdemokratų — Leninus ir Trockius, pagelbėdama Denikinui — buvo priesingai Raudonosios Armijos įėjimui į Gruziją. "Musų buvusieji menševikai. Tai Gruzijos komunistai vadai meluoja, kuomet jie sako, padarė — pakvietė Raudonąją kad Maskvos komunistai užėmė!"

(Tęsa ant 4-to pusl.)

Anksčiau ar Vėliau Jūs Jieškosite Šių Knygų

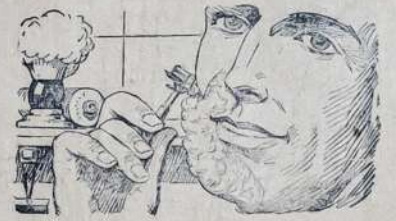
NUSIPIRKITE JAS DABAR. KADA DAR IR DOVANŲ GAUNATE. D-ro Robinsono knygos parodys jums viską moterų ir vyrų lyties gyvenimo slaptybės KNYGŲ VARDAI:

PATARIMAI MOTERIMS APIE LYTIES DALYKUS ir PATARIMAI VYRAMS APIE LYTIES DALYKUS

KNYGOS SU PAVEIKSLAIS IR APDAI. Kaina po \$2,00 viena; už abi \$4,00. Pinigus siųskite šiuo adresu: J. BARKUS, Box 129, Gen. P. O., New York, N. Y.

Dovanos. Kurie šį mėnesį pirks tas knygas, gaus dovaną knygomis. Perkant vieną knygą, pridėsimė įvairių knygelių (vieną arba keles), vertės nuo 20 iki 35c.; o perkant abi knygas, pridėsimė knygelių, vertės nuo 40 iki 65c. (Knygėles pridėdame mūsų parinkimu.)

78 sekundas nuo diržo iki abrusui!

Geriausias Skustuvas

Del Greičiausio Nusiskutimo Pasaulij.

Tai yra paslaptis nusiskusti į 78 sekundas su Valet Auto Strop skustuvu. Gerai skutai ir puikiai pritaisyta. Pabandyk skutai syki su Valet Auto Strop skustuvu ir tuoj pamatysi didelį skirtumą. Jus galėsitės, kad jus pirmiau nepradėjote skutis su šiais naujais skutimosi prietaisais. \$1.00 už visą setą ir diržą — pas visus pardavėjus. Kiti setai iki \$25.00.

B. A. ZINIS REALTY CO. and BUILDERS

Turiu 14 metų praktikus pardavime nuosavybių, nes esu pardavęs už kelis milijonus vertės. Gambiaus lietuvis agentas Brooklyn, esu išlankęs 3 egzamenus. Per mokslą, gabumą įgijau turtą.

Kas pas mus ateina, gauna tai, ko nori: pirkti budavoti arba paskola. Visus aprūpinam teisingai. Turim ant pardavimo keturiose ofisose apie 5 tūkstančius namų: Brooklyne, Bushwick Section, Greenpoint, Masspeth, Flatbush, Canarsie, Arlington Section, Cypress Hill, East New York, Hill, Ozone Park, Jamaica, Woodhaven, Richmond, ca, Hales, Queens ir Floral Park.

Taipgi turime ant pardavimo visokių farmų. Parduodam namus su mažu įsėjimu, mokant \$200.00. Randavojame namus, krautuves, dirbtuves, kambarius ir t.t.

B. A. ZINIS REALTY CO. and BUILDERS

OFISAI: 420 Lorimer St., Brooklyn, N. Y. Telephone Stagg 3929 499 Grand St., Cor. Union Ave., Brooklyn, N.Y. Tel. Stagg 3409 20 Oceanview Ave., Jamaica, L. I., Telephone Jamaica 3137-W 486 Fulton St., Cor. 168 St., Jamaica, L. I., Tel. 7394 Jamaica 120-05 Liberty Ave. (120th St.), Richmond Hill, L. I.

Kaip Žmogus Sutvėrė Dievą

TAI YRA PUIKI NAUJA KNYGA. KIEKVIENAS PRIVALO PERSKAITYTI JĄ. Knyga parašyta gero religijos žinovo ŽARĖNŲ VINCO

Si knyga buvo bandoma išleisti Lietuvoje, bet Lietuvos buožių ir kunigų valdžia konfiskavo ją.

TURI 150 PUSLAPIŲ. Kaina dūritais اندimo viršeliais 75c. UZSAKYMUS SIŪSKITE:

"Laisvė" 46 Ten Eyck St. Brooklyn, N. Y.

JUDEJIMAS KYLA

DETROIT, MICH. — Čia ne tik jau imasi rimto darbo nuolatiniai energingai veikėjai, bet ir pašalinė publika ima daugiau tuomi darbu interisuotis.

Rugs. 9 d. atsibuvo ALDLD. 52 kp. susirinkimas. Seniai jau buvo toks narius skaitlingas susirinkimas.

Viršinimo mokyklos iniciatyva buvo L.M.P.S. 7 pr. kriej prisidėjo ALDLD. 52 kp. ir A. DPLS. 8 kp.

Buvo pridotas laiškas nuo ADP. 8 k., kviečiantis ALDLD. 52 kp. daryti visus būtinius parengimus.

Nutarta, kad ALDLD. laidos knygos per agitacijos mėnesį būtų parduodamos 25% nuolaida.

Nutarta, kad ALDLD. laidos knygos per agitacijos mėnesį būtų parduodamos 25% nuolaida.

Rugs. 9 d., 2 val. p.p., H. of M. svainė kalbėjo drg. Ruthenbergas. Jis gynais faktais įrodinėjo ekonominės ir politinės klasinės kovos išsukimus.

Rugs. 11 d. atsibuvo d. E. Jeskevičiūtės ir d. K. Tamošiuo prkalbos drg. E. Jeskevičiūtė pirmu atveju kalbėjo moterų klausimu.

Rugs. 13 d. turėjome draugišką susirinkimą. Susirinko keletas draugų. Pirmiausia pakvietė d. E. Jeskevičiūtė pakalbėti apie svarbiausias mūsų organizacijos uždavinius.

Rugs. 11 d. atsibuvo d. E. Jeskevičiūtės ir d. K. Tamošiuo prkalbos drg. E. Jeskevičiūtė pirmu atveju kalbėjo moterų klausimu.

Antros kalbėjo d. K. Tamošiuo. Jis neseniai atvažavęs iš Lietuvos, todėl ir kalbėjo apie Lietuvos ekonominę ir politinę valstybės tvarką.

silaikė nė jokių partinių pažvalgu, bet prieš Lietuvos žmonių gyvenimo paveikslą taip, kaip dabar jį yra. Nurodinėjo, kad Lietuvos valdžia dabar nekalba lietuviškai ir daugelis valdininkų visai nemoka kalbėti lietuviškai.

Lietuvos valdžia nėra tautiška, bet tarptautiška, net ir pats seimas tarptautiškas, nes jame yra žydų, lenkų, rusų ir vokiečių frakcijos.

Lietuvos valdininkai, kad ir svarbiausiam reikalui, nešneka su piliečiais, pakol negauna kyšių. O tie kyšiai kartais brangiau atsiėina, negu pats reikalas, nes dėl mažiausio dalykėlio reikia turėti reikalą su dvejomis ar trimis valdžios įstaigomis.

O tu leidimų reikia dėl visko: vaziuoti į malduną grudy pasimalti, reikia leidimo; eisi į girią malkų pirti ar kirsti, reikia leidimo; nori vištą į miestą nešt parduoti, reikia leidimo.

Rugsėjo 12 d. atsibuvo prkalbos H. of M. svainė. Kalbėjo E. Jeskevičiūtė ir K. Tamošiuo. Publika nubalsavo, kad Tamošiuo kalbėtų Lietuvos klausimu.

Užbaigus prkalbą, atsakinėjo rimtai ir aiškiai į paduotus klausimus. "Apšviestiečiai" bandė prkalbos argumentus apeiti aplinkui ir prisikabinę prie žodžių padaryti triukšmą.

Aukų per abejas prkalbas surinkta \$26.74. Rugs. 13 d. turėjome draugišką susirinkimą. Susirinko keletas draugų.

Rugs. 11 d. atsibuvo d. E. Jeskevičiūtės ir d. K. Tamošiuo prkalbos drg. E. Jeskevičiūtė pirmu atveju kalbėjo moterų klausimu.

Antros kalbėjo d. K. Tamošiuo. Jis neseniai atvažavęs iš Lietuvos, todėl ir kalbėjo apie Lietuvos ekonominę ir politinę valstybės tvarką.

mas K. Tamošiuo prkalbos tilps kitame numeryj.

BOSTONO IR APIELIN KES ŽINIOS

PRADEDA GALVĄ KELTI IŠ MIEGO

WORCESTER, MASS.— Per vasaros sezoną visas veikimas buvo apsnudęs arba, geriau saktant, buvo padėtas į šalį.

W.D.D. Sąryšis, 7 d. spalio, status scenoj du veikalikus: "Mieganti Liaudis" ir "Šliubinė Iškilimė".

J. Butėni perėitė pavasarį apleidus Aido chorą, tai vasaros sezone choras buvo pusėtinai pakiręs.

Reikia tikėtis, kad šimet Aido choras su mokytoju d. Kilinsku padarys gerą progresą, tik reikia ir mums patiems stengtis surinkti visus senuosius dainininkus ir dainininkes.

Užbaigus prkalbą, atsakinėjo rimtai ir aiškiai į paduotus klausimus. "Apšviestiečiai" bandė prkalbos argumentus apeiti aplinkui ir prisikabinę prie žodžių padaryti triukšmą.

Aukų per abejas prkalbas surinkta \$26.74. Rugs. 13 d. turėjome draugišką susirinkimą. Susirinko keletas draugų.

Rugs. 11 d. atsibuvo d. E. Jeskevičiūtės ir d. K. Tamošiuo prkalbos drg. E. Jeskevičiūtė pirmu atveju kalbėjo moterų klausimu.

Antros kalbėjo d. K. Tamošiuo. Jis neseniai atvažavęs iš Lietuvos, todėl ir kalbėjo apie Lietuvos ekonominę ir politinę valstybės tvarką.

Parsiduoda saldinių (krendžių) krautuvi ir sykiu išsirandavo kambariai del gyvenimo. Randa \$28.00. Kaina krautuvis \$250.00.

Parsiduoda saldinių ir cigary (krendžių) krautuvi. Sykiu pasirandavo ir trys kambariai del gyvenimo. Randa \$25.00.

IŠSIRANDAVOJA dūdelis kambarys, šviesu, garu apšildomas, su visais naujos mados ildymais. Gera vieta del vymo ar del jaunavedžių.

Reikalingas "veiteris" arba "veiterka" dirbti vakarais prie stalų. Gera užmokeskis ir darbas nuolatiniu. Atsiskaiki greitai.

Reikalingas fotografistas į partnerius, turi būt gerai patyręs tų darbų. Vietu puki, naujai įtaisyta su visokiais įrankiais. Randa pigi.

Reikalings senas žmogus priežiūreimui farmos ir gyvulių Connecticut valstijoje. Vienam arba porai gerai progna, nes darbo nedaug.

DR. C. K. CHERRYS LIETUVIS DENTISTAS 2201 W. 22nd ir So. Leavitt Sts CHICAGO, ILL.

AR ESI TIKRAS SAVO AKIŲ GERUMŲ? Ar esi užterintas, kad akiniai, kuriuos nešioji, yra atitinkanti tavo akim?

PERSITIKRINTI. ATEIK PAS MEDOFF OPTICAL CO. 830 Manhattan Avenue BROOKLYN, N. Y.

Vietiniai pranešimai BROOKLYN.— Darbo Unijų švieto mo Lygos Liet. Sek. susirinkimas įvyks 24 rugsėjo (Sept.) 1923.

PARDAVIMAI PARSIDUODA Motor Boat, 32 ilgio ir 93 pločio, su kiabinu, labai geram stovyj.

GRABORIAI-UNDERTAKERS LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI IŠBALSAMUOJAM IR LAIDOJAM NUMIRUSIUS ANT VISOKIŲ KAPINIŲ.

PETRAS MACYS Automobilių Mokykla ANT GRAHAM AVENUE KAMPAS Grand St. BROOKLYN, N. Y.

GERAS PATARIMAS Dabokitės nuo šalčio, šaltis tai yra didžiausias žmogaus neprietelis, ba jis ne tik atėna sunkiausias ir ilgiausias ligas, bet tankiai ir į grąbu nuaro.

F. URBONAS 151 METROPOLITAN AVE., BROOKLYN, N. Y. Tel. Greenpoint 1411.

SUGEDĖ DANTYS — SUIRUS SVEIKATA Išegaminubju Dykai. Savo darbą gvarantuojame. Taisome ant išmokesčio.

DR. H. & J. ZASULY Chirurgai-Dentistai 257 So. 2nd St., Brooklyn, N. Y. (Kampas Haveueyer) Antras ofisas: 182 Flatbush Ave.

ATSIŠK TIK \$1.60. Atsišk tik \$1.60, o gausi nūtektinal selyklo ir apnyki padarymū 15 gordū geriausio naminio alaus.

M. ZUKAITIS 449 Hudson Ave., Rochester, N. Y.

OSVALDAS KIBURIS Užeiga gamina geriausius užkandžius, todėl kiekvienam lietuviui yra patogi vieta užėjimui. Atvažiuosieji East New York, niekuomet neužmirškite atsilankyti pas OSVALDĄ KIBURĮ 858 Glenmore Avenue, Brooklyn, N. Y. (East New York) Phone: Cypress 3989

AUTOMOBILIŲ MOKYKLA Jeigu jūs norite padaryti lengvesnį ir geresnį pragyvenimą, tai mokslinės automobilių amato geroji lietuviškoji mokyklė, kur po vadovystės instruktorių galitę per kelias savaites išmokti gerai važinėti ir patalęti visokių sistėmu automobilius, traukus, taigi ir Fordą. MES GARANTUOJAME SOFERIO LAISNIUS Taipgi sujieškom kiekvienam mokiniui vietą, nes mes surišti su employment ofisu ir turim laisvius. Mūsų adresas: Automobile School 726 LEXINGTON AVE. arti 59th St. NEW YORK, N. Y.

Dr. Ignotas Stankus 1210 So. Broad Street Philadelphia, Pa. LIETUVIS DAKTARAS (gydo visokias ligas) IR CHIRURGAS (daro visokias operacijas). OFISA VALANDAS: Nuo 9 iki 11 A. M. Nuo 2 iki 4 P. M. Nuo 7 iki 8 P. M. Nedėliomis Nuo 10 iki 3 P. M. Bell Phone: Oregon 0863-J.

DIDELĖ RAKANDŲ KRAUTUVĖ Perkame ir parduodame naujus ir antrankius rakandus. Pulkiausia aptaisome visokias keles ir sofas taip kaip iš senų pasidar naujus. Nupaliojame ir nuvaliojame visokius rakandus. Reikalai esant visuoiet kreipkitės: FRANK GIVIS 540 GRAND ST., BROOKLYN Tarpe Lorimer ir Union Ave.

20 amžiaus išradimas. Antanas Valutkevičius, lietuvis aptiektorius, išrado Galingą Mostį, kuri padaryta iš lengvina visus skausmus ir gelimus, vis tiek, kurie būtų tie skausmai ir kaip žmogų greitai ar beskaudę. WALLACE'S LABORATORY 15 Intervale St., Brockton, Mass. Telephone 2320 Greenpoint.

J. GARŠVA GRABORIUS-UNDERTAKER LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS Išbalzamuoja ir laidoja numirusius ant visokių kapinių. Parnamdu automobilius ir krietas veselijoms, krikštynoms ir šlap pasivažinėjimams. 231 Bedford Ave., 264 Front St. Brooklyn, N. Y. C. Brooklyn, N. Y.

DR. J. T. VITKUS Lietuvis GYDYTOJAS IR CHIRURGAS 1286 Norwood Rd., Cleveland, O.

The Morrell Street BATHS Pulkiausios Rusiškos, Rumuniškos ir Turkiškos MAUDYNES Taipgi yra įtaisytos puikios ir didelės vanos ir laai. ATVIROS DIENA IR NAKTI 29-31 Morrell Street Netoli Flatbush Ave. BROOKLYN, N. Y. Utarankais vieta tik del moterų. Naujas navininkas M. Tettebaum. Telephone Stagg 1090.

YORK, N.Y.

"L." Korespondentas. Nuo Red.— Platesnis aprašys.

(227-228)

(227-228)

(227-228)

VIETINĖS ŽINIOS

Dr. J. Jukelio Prakalbos.

Seniai kalbėjo Brooklyne d. J. Jukelis. Dabar bus proga jį išgirsti; jis atvažiuoja pasakyti mums ką naujo. Prakalbos įvyks ateinantį ketvirtą, 27 d. rugsėjo, Amalgamėtų Unijos svetainėje, 11—27 Arion Pl., prie Broadway, netoli Myrtle Ave., Brooklyne. Praneškite savo draugams ir pažįstamiems, kad visi atsilankytų į šias prakalbas. Visiems žinoma, jog Jukelis gerai nukalbas; jo prakalba būna nenuobodi klausytis, interesinga. Darbietis.

Maspethas Nesnaudžia.

Artinasi žiemos sezonas, darbininkų veikimas iš laukų persikelia į svetaines. Maspetho darbininkai — pasiryžę pasitikti svetaininį veikimą stropiai ir rimtai.

Labai pagirtinas dalykas, kad visos progresyvės draugijos suėjo į kruva, sudarydamos bendrą komitetą veikimui. Nors tas bendras veikimas dar nėra praktikiškai vedamas, bet visgi pasižymi darbu. Štai rengiama prakalbos, kurios atsisbus 26 d. rugsėjo, Lukoševičiaus svetainėje, 157 Perry Ave. Kalbės net du geri kalbėtojai, vienas jų yra dr. Jukelis, kuris savo kalba labai prijuokina publika ir tuo pačiu sykiu pasako daug naudingo darbininkams. Taigi, Maspetho ir aplinkinės darbininkai, ypač blisvilliečiai, nepamirškite atsilankyti. Prakalbos prasidės 8 val. vakare. Įžanga veltui.

Apart to, yra rengiama koncertas, kuris atsisbus lapkričio mėnesyje. Darbietis.

Iš ADP LS Pirmos Kuopos Susirinkimo.

Serdoje, 19 d. spalio, "Laisvės" svetainėje, įvyko ADPLS. I k. susirink. Narių atsilankė gana skaitlingas būrys, dvigubai daugiau, negu kada nors pirmiau. Prie kuopos prisirašė V. Baltrušaitis su savo žmona.

Iš visų raportų pasirodė, jog nekuri draugai darbuojasi be nuovargio, ypač dėl įsteigimo dienraščio anglų kalba. Miniam dienraščiui yra dedamos visos galimybės, kad tik jis būtų įknyntas.

Kuopos išrinktoji komisija gavimui steigiamo dienraščio šerinkinų pranešė, kad apie 15 kuopos narių jau pirkė šėrus. Prie to, susirinkime padaryta rinkliava, kurioje suplaukė \$20. Vadinasi bus galima nupirkti keturi šėrai kuopai.

Baigiant susirinkimą, dr. V. Bovinas pasakė atsisveikinimo prakalbė. Mat, jis apleidžia, pagal jo išsireiškimą, Brooklyną ir važiuoja Bostonan vesti "Laisvės" skyrių. Mes nuo savęs linkime gerų pasekmių. K. K.

Laikraščių Savininkai Atsisako Tartis su Streikieriais.

Reikalauja, kad Berry Atsaulkėtų Lokalo Carterį.

Serodos vakare, Waldorf-Astoria viešbutyje, New Yorko laikraščių savininkai laikė platesnį susirinkimą apkalbėjimui apie presmanų (spausdintojų) streiką. Presmanų nacionalės unijos prezidentas G. Berry tame susirinkime pateikė streikierių išlygas pasiūlymus kas dėl susitaikymo. Bet darbdaviai atsakė, jog jie nesitaikys su streikieriais ir kad jie nenori turėti jokio reikalo su presmanų lokalu. Jie reikalavo, kad Berry išpildytų savo pareiškimą: kad jis atsaulkėtų presmanų lokalo 25 Carterį ir perorganizuotų lokala. Darbdaviai prezidentui Berry sekėnčiai atsakė: "Presmanų lokalas pradėjo streiką, kurį tu pats pavadinai nelegaliu. Tu mums užtikinai

nuo streiko apskelbimo, kad tu atimsi teises tam lokalui ir duosi Carterį kitam lokalui. Mes toliau nesiskaitysime su tuo lokalu. Mes laukiame jūsų pažadoto veikimo: atsaulkti to nieko nepaisančio lokalo Carterį ir suteikti Carterį legaliam lokalui. Bėgy jūsų veikimo, mes toliau tęsime spausdinimą savo laikraščių nepriklausomai nuo dabartinio lokalo, kaip mes dabar darome.

"Mes rišime visus klausimus su nacionale unija arba su legaliu unijos lokalu, sutvertu nacionalės unijos, kaip mes iki šiol sutikome risti".

Berry atsakė, kad nors pareikšti tame klausime. Jis, mat, ar tai per savo redakcinisumą ar per žioplumą įpuolė keblion padėtin. Tik ką pareiškė, kad lokalas "nelegaliai" apskelbė streiką ir kad aštriausiai nubaus lokalo narius, jei jie negrįš dirbti, o dabar jau turi būti ma nūti bežeija, turi rimčiau žiūrėti į lokalo apskelbtą streiką. Berry manė, kad jo pagrasinimo pabijos streikieriai ir visi grįš dirbti. Bet pustrėčio tūkstančio streikierių pareiškė, kad jie streikuos tol, kol laimės streiką. Tasai streikierių solidarumas ir vertė Berry rimčiau skaitytis su jais.

Dabar eina šiekios tokios derybės tarp Berry ir laikraščių savininkų atstovų. Berry nori kuogreičiausiai susitaikyti.

Užginčina, kad Berry Atsaulkė Presmanų Lokalo Carterį.

Laikraščių savininkai skelbia, jog presmanų nacionalės unijos prezidentas G. Berry atsaulkė lokalo 25 Carterį ir rengiasi lokala perorganizuoti. Tuos pasakalus užginčina lokalo prezidentas Simons ir streiko komiteto nariai. Jie sako, jog Berry, matydamas, kad jo patiekta susitaikymo sąlygas nenori priimti darbdaviai, stoji dabar už streikierių pusę. Esą, su laiku kovos ir visa nacionale unija prieš laikraščių leidėjų tokį ataklumą — nepaisymą darbininkų.

Simons pareiškė, jog presmanai negrįš darbai tol, kol laikraščių savininkai nepadarys tinkamos sutarties ir su tais darbininkais, kurie dirba prie po-oieros prižiūrėjimo ir įdėjimo į presus.

Davatos Nebenori Kunigo Petkaus.

Sako, Persenas — Nori Jaunesnio.

Kuomet kunigo Petkaus parapijonai susirinko masiniame susirinkime iširti, ar daug turi "griekų" dvasiškas tėvelis (tame susirinkime buvo ir Petkus), tai didžiulama davatų stoji už tai, kad kun. Petkus būtų pralalintas, o jo vieton pastatytas jaunas kunigėlis.

Turbūt nei vienam kunigui neprišėjo panešti tokių nesmagumų, bekovoiant su parapijonais, kaip Petkui. Kitus kunigėlius užstoja nors burys davatų, o prieš Petkų išėjo visi parapijonai, išskyrus tik vieną davatėklę ir vieną biznierėlį. Turbūt dvasiškas tėvelis prastai darbuos tarp davatų, kad taip mažai turi pasekėjų; veikiausiai permažai jas gązdino čyščium ir pekla, kur, sulig kunigų "mokslo", velniai bado "duseles" su didžiausiomis šakėmis; virina ir niekad nesuvirina.

Dvasiški tėveliai, jei norite neparasti įtekėti, nors davatėklę tarp, tai turite tarp jų darbuotis išsiujuose, rankas pasiraityti, turite jas gązdinti pekliskomis baisenybėmis. Juk kas dirba, tam ir dievas padeda. Neparapijonas.

Caro Oficerius Norėjo Eiti Kalėjimam, kad Išsigydytų nuo Vartojimo Svaiginančių Nuodų.

Nicholas Lalos nuėjo pas vyriausį magistratą McAdoo, New Yorke, ir paprašė, kad jį pasiųstų į kalėjimą už įpratimą vartoti svaiginančių vaistų. Lalos likosi nugabentas į miesto ligoninę.

Lalos sakė, jog jis buvo medicinos studentas pradžioj karo; paskui patapo caro armijos oficeriu, laike revoliucijos, bekovodamas už carą buvo sužeistas ir nugabentas į ligoninę. Ligoninėj, gydant, daktarai uždavė jam morfino, ir nuo to laiko jis patapo svaiginančių vaistų (nuodų) auka; vartojė morfina ir kitolius svaigalus; pagaliao jo sveikata visai suiro.

Brooklyno Pašto Viršininkas Prispaziņo prie Vagystės.

John B. Cocroft, "superintendento" pagelbininkas pašto stoties A., Broadway ir Manhattan Ave., Brooklyne, teisme pripaziņo, kad jis pavogė du laiskus iš pašto, kuriuose buvo penki doleriai. Jis tapo sulauktytas po \$1000 kauceja. Cocroft išdirbo arti 25 metų, kaip pašto darbininkas.

Užsimušė, Nukrisdamas nuo šešto Augšto.

J. Jenark, lenkas darbininkas, 40 metų amžiaus, ketverge užsimušė, nukrisdamas pro langą nuo šešto augšto gyvenamo namo, kuris randasi ant 295 Third Ave., New Yorke.

Nori Persiskirti su Vyru, Kam Jis Neina į Bažnyčią.

Josephine Feralli, nuo 2352 86 gatv., Brooklyne, padavė prašymą į Brooklyno augščiausią teisma, kad suteiktų jai persiskyrimą su vyru. Ji sakė, jog juodu apsigėdė penki mėnesiai atgal. Prieš apsigėdimą jos vyras Frank Feralli nudavė dievobaimingų; eidavo visada į

bažnyčią. Juodu ir susimylėjo didelė maldininkė. Ji negalinti eidami bažnyčion. Bet, girdi, po vestuvių Frank jau nebėjo į bažnyčią; nedėliomis praleidžia laisvą lovą. Tas jaunavedei labai nepatinka, nes ji sakosi esanti

LIETUVIŠKA ČEVERYKŲ KRAUTUVĖ

Rudenii ateiinant visiems reikalingi rudeniniai apavalai. Taigi, mes esame pasirengę patikti rudenio sezoną su geriausiu šios šalies išdirbysčių čeverykais naujausios mados. Taipgi laikome visiems žinomus lietuvių išdirbystės čeverykus "OVER GLOBE", kurie yra ypatingo drutumo ir pritaikinti prie kojos. Ypatingai turime gerų čeverykų del vaikų lankančių mokyklas.

MES UŽLAIKOME APAVALUS VYRAMS, MOTERIMS, O YPAČ TURIME GRAŽIŲ MERGINOMS IR VAIKAMS

Kas pas mus atsilankys, tai lengvai galės pasiskirti vienus iš daugelio ir gaus tavorą savo pinigų vertės.

V. Januška ir A. P. Račkauskas
455 GRAND ST., BROOKLYN, N. Y.
BUVUSIAM "LAISVĖS" NAME.

GERA SKRYBELĖ TAI TIKRA SKRYBELĖ

MANHATTAN SKRYBELES
geros, naujausios mados, gerai padarytos ir pritaikytos prie žmogaus veido.

Kaip kiekvienas geras daiktas užganėdina jumis ilgesniam laikui, taip ir gera, puiki Manhattan skrybelė užganėdins jumis ir pastatys į pirmą vietą.

JOS YRA PADARYTOS IŠ GERIAUSIO TAVORO GERIAUSIAI PATYRUSIŲ DARBININKŲ

JOS KAINUOJA TIK \$3.00, \$4.00 IR \$5.00
MANHATTAN HAT STORES
230 GRAND STREET, 479 GRAND STREET
BROOKLYN, N. Y.

GERI ČEVERYKAI

Ziemai ateiinant visiems reikalingi geri čeverykai. Taigi, ar žinote, kad mūsų krautuvėse galima tikrai pritaikyti jūsų kojoms gerus čeverykus, taip, kad devint busite apsaugoti nuo sekančių nesmagumų: nuo užtrinimo kojos pirštų, nuo suspaudimo kraujo gyslų kojose ir prie to nuo kojų šalimo. Užganėdinimo delei mes esame pasirengę patikti žiemos sezoną su viliausios mados visokios rūšies drutai padarytais čeverykais; vyrams, moterims, vaikams ir mergaitėms. Pilnai gvarantuojame drutumą padaryme. Pigiau parduodame, negu kitur. Reikalui esant, prašome atsilankyti pas mus.

PROGRESS SHOE CO.
LIETUVIŲ ČEVERYKŲ KRAUTUVĖS:
197 GRAND ST., ("Vienybės" Name), Brooklyn, N. Y.
20 CLERMONT AVE., MASPETH, L. I. N. Y. 175 FERRY ST., NEWARK, N. J.

Telephone Stagg 3523

JEI NORI TURĖTI SAVO GERĄ PAVEIKSLĄ, TAI ATEIK PAS MANE NUSIFOTOGRAFUOTI

RAPOLAS KRUCAS FOTOGRAFAS

499 GRAND STREET
Kampus Union Ave.
BROOKLYN, N. Y.

NEPRALEISKITE PROGOS!

Apsvarstykite ir suskaitykite, kiek per metus laiko išmokt randų kitiems namų savininkams! Ar negali pats gauti raudas, kaip ir kiti? Išigyk savastį! Pirk namą tuojau. Su mažu kapitalu gali nusipirkti namą, kuris pats per sav laikui bėgant išsimokės. Ateik pas mus, o gausi patarimus, kaip tą galima padaryti. Parduodame namus, kaip Brooklyne, taip ir aplinkinėse vietose nuo \$7,000 iki \$50,000 ant geriausių išlygų.

Parduodame LAIVAKORTES LIETUVĄ IR IS LIETUVOS. Siunčiame pinigų pagal dienos kursą. Padarome dokumentus ir doviernastis su paliūdijimu notaro. Apraudimas—insurance nuo ugnies, gyvasties ir taip toliau. Office valandos: nuo 9 ryto iki 9 val. vakare dirbamomis dienomis. Nedėliomis iki 8 po pietų. Kreipkitės ypatingai ar per laiskus pas

Charles Larkey, John Jurevičius ir M. Kazlauskas

470 LORIMER ST., BROOKLYN, N. Y.

AR NORI VALGYT GERĄ DUONĄ?

Jeigu taip, tai imk duoną iš GARSO KEPTUVĖS (SENAUSIA ISTAIGA) Kępe geriausia duona iš čysty ruginių miltų.

Turėdami kokį nors užsakymą ir norėdami valgyti gerą skanią, puikiai padarytą duoną, tai visados kreipkitės į mus. Duoną siunčiam ir į kitus miestus.

Savininkai
W. Masiulevičius ir A. Shrupski
209 BEDFORD AVENUE
BROOKLYN, N. Y.
Tel. Greenpoint 2876.

BE GERŲ DANTŲ

Jūs negalite sukramtyti gerai maisto. Sveikatos gerumas priklauso nuo jūsų dantų.

Dr. Jacob Hollander
Dr. Henry Braunstein
DANTŲ SPECIALISTAI
576 Grand St., Brooklyn
[ėjimas iš Lorimer St.]

Specialistai dantų taisymo ir naujų sudėjimo. Darbas garantuotas. Išegzaminavimus veitui. Zeminiausios kainos ir lengvi išmokėjimai.

Telephone Main 9759.
LIETUVIS FOTOGRAFAS IR MALIORIUS Nufotografuoja ir numalevoja visokius paveikslus (vairiomis spalvomis). Atvaizina senus ir krajaus ir sudaro su amerikoniškais. Darbą atlieka gerai ir pigiai.

Kreipkitės šiuo adresu: JONAS STOKES 172 Bridge St., C. Brooklyn, N. Y.

Telephone: Greenpoint 2861.

J. LEVANDUSKAS GRABORIUS

272 BERRY STREET
BROOKLYN, N. Y.

Didelis Mass Mitingas

REIKALĖ DARBININKIŠKO DIENRAŠČIO ANGLŲ KALBA

IVYKS PETNYCIOJE

28 d. Rugsėjo-Sept., 1923

CENTRAL OPERA HOUSE

67th ST ir THIRD AVE., NEW YORK CITY

KALBĖS:

RUTHENBERG'AS, GITLOW'AS, OLGIN'AS ir MERRICK'AS iš Pittsburgh, Pa.

ĮŽANGA 25c YPATAI

Kiekvieno darbininkų pareiga ten būti.